

Heinz Brock: Nemzetközi tapasztalatok az egészségügy digitalizációja területén
Das Magazin für Health Professionals (ÖKZ), 27. Februar 2024, 09:28

Kulcsszavak: egészségügy, eHealth, digitalizáció, nemzetközi

Forrás Internet-helye:

<https://www.gesundheitswirtschaft.at/publikation/65-jg-2024-1/immer-mehr-e-in-health-die-digitalisierung-der-gesundheitssysteme-im-internationalen-vergleich/>

Az Egészségügyi Világszervezet, az OECD és az Európai Unió tanulmányai és vizsgálatai különböző kritériumokat alkalmaznak a digitalizáció mértékének mérésére. Ezekből végül is három különböző kritérium szűrhető le: Elbírálendő, hogy mely jogi, szabályozási, pénzügyi, intézményi keretfeltételek jönnek létre az eHealth fejlesztésére és mely prioritást, stratégiát és tervezést követ a politika e tekintetben. Az adatok integrációja és felhasználása szempontjából fontos szerepet játszik a technika alkalmazásának szintje. Végül döntő jelentőségű, hogy a szolgáltatók és a lakosság milyen mértékben alkalmazzák az egészségügyi digitális technológiákat.

A **Bertelsmann-Stiftung** tanulmánya 2018-ban egy újonnan kifejlesztett „digitális egészségügyi index” segítségével hasonlította össze 18 ország digitalizációjának állapotát. A benchmarking éllavasai: Észtország, Kanada, Dánia, Izrael és Spanyolország. Hasonlóképpen fejlett digitális egészségügyi infrastruktúrával rendelkeznek: Finnország, Svédország és Hollandia. Ausztria elsősorban az eCard és az ELGA bevezetésének köszönhetően a tizedik a rangsorban.

Dánia az Európai Bizottság minősítése szerint az egészségügyi digitalizáció éllovasa. A dán kormányzat évek óta intézkedéseket vezet be a digitális szolgáltatások minden szinten való alkalmazásáért. 2003 óta egy egységes portálon (sundhed.dk) keresztül minden tizenöt év fölötti polgár számára biztosítják az információkhoz, szolgáltatásokhoz és személyes adataikhoz való hozzáférést. Az egészségügyi szolgáltatók, kórházak, általános orvosok, szakorvosok, laborok, hatóságok, ápolási otthonok csaknem 100%-a használja az egészségügyi betegdokumentumot, elektronikusan továbbítja az orvosi leleteket, jelentéseket, recepteket, beutalókat.

A portál több mint 120 különböző forrásból származó adatokat összesít és azokat az aktuális egészségügyi kontextusnak megfelelően dolgozza fel. A polgárok mobilkészülékeiken vagy klinikai szoftverek segítségével bármikor hozzáférhetnek a „sundhed.dk” portálhoz, időpontot kérhetnek, információkat hívhatnak le. Az egyéni egészségügyi ellátás hatékonyságának növelése mellett a dán rendszer példátlan tudományos haszonhoz jut az összegyűjtött adatokból. Ezek automatikusan

feltöltődnek a nemzeti adatbankokba és gyógyszerelési regiszterekbe, így állandóan felhasználhatók az országos ellátási állapot monitorozására. Ezenkívül az *Aalborg University* egészségügyi informatikai központja időszakosan kiértékeli a portál szolgáltatók és polgárok általi látogatottságát. A telemedicina országos hálózata már 2012-ben megvalósult. Az elsődleges ellátás területén már a pandémia előtti időszakban az összes konzultáció egyharmada elektronikusan valósult meg, ami lehetővé tette, hogy a pandémia idején az orvosi szolgáltatások rendelkezésre állása nem korlátozódott.

Észtországban az egészségügy gyors és magas színvonalú digitalizációját az tette lehetővé, hogy erről előzetesen társadalmi vitára került sor. [Lásd még: 2019. 14. sz.; 2024. III. 1. sz.] **Spanyolország** egyes régiói ugyan a digitalizáció abszolút éllovasai, a nemzeti szintű kibontakoztatás azonban még várat magára. **Kanadában** a digitális infrastruktúra az erős szövetségi rendszer terhét szenvedti, ezért az elektronikus betegdokumentum bevezetését szigorú költség-haszon-elemzésnek vetették alá. **Izrael** a négy domináns HMO-nál nemzetközileg magas szinten vezette be a digitális rendszert, anélkül, hogy ebben a tekintetben elérte volna az országszerte hatályos szabályozások érvényesítését. **Németország** és **Svájc** számára nem a technikai hátrány, hanem az érdek- és kompetenciakonfliktusok akadályozzák az egészségügyi rendszerek digitalizációjának bevezetését. E korlátok ellenére a nemzetközi összehasonlítások hasznosoknak bizonyulnak és kiutat mutatnak a zsákutcából.

Ausztriában az eHealth-architektúra pilléreit az *e-Card*, az *ELGA* és a „*gesundheit.gv.at*“ portál képezik. Az osztrák lakosság 2023-ban végzett reprezentatív megkérdezése szerint az *ELGA* ismertsége és elfogadottsága növekedik, ennek hasznát mindenki elismeri. A fejlesztésekkel kapcsolatban jelenleg rendelkezésre áll az eHealth-stratégiai munkaközösség által a szövetségi célkoordinációs bizottság részére készített dokumentum, amely szerint az *ELGA* korábbi funkciói kiegészülnek a képkalkotó eljárások adataival. Továbbá a betegpénztári orvosoknak az online időpontegyeztetésbe történő bekapcsolódásával lehetővé válik, hogy szerepet vállaljanak a digitális egészségügyi alkalmazások területén.

Nemzetközi szinten a WHO, az OECD és az EU egyöntetűen forszírozza a nemzeti egészségügyi digitalizációs stratégiák fejlesztését. Az Európai Unió komoly erőfeszítéseket tesz az eHealth fejlesztésének a tagállamokban való támogatására. Ez elsősorban az egységes európai egészségügyi adattér (*European Health Data Space – EHDS*) [Lásd: 2022. 3. sz.] és a mesterséges intelligencia keretszabályainak (*AI Act*) bevezetésében nyilvánul meg.

[Lásd még: *Digitalizáció az európai társadalombiztosítási rendszerekben, 2023. III. 2. sz.*]